

RESUMEN

L'Albufera de València, pel seu alt valor paisatgístic i ambiental, és un dels aiguamolls més importants de la península ibèrica. Declarada Parc Natural en 1986 està inclosa també en la llista de zones humides d'importància internacional per a les Aus (Conveni RAMSAR). L'aigua és el principal recurs del parc i el seu cicle natural determina la vida d'aquest. En aquest sentit des de l'expansió del cultiu de l'arròs a principis del passat segle, l'evolució de l'aiguamoll ha quedat condicionada al complex sistema de regadiu que controla les entrades i eixides d'aigua del llac. El maneig de l'arrossar suposa el pas d'aigües superficials des de les parcel·les superiors a les d'inferior cota, fins a arribar als denominats "tancats" (unitats hidrològiques característiques de la zona, formades per parcel·les d'arròs a cota inferior a la làmina d'aigua del llac i situades en l'anell circumdant a aquest).

Els problemes als quals s'ha enfrontat el Parc en les últimes dècades es refereixen principalment a la qualitat de l'aigua i les seues implicacions amb la salinitat del sòl. Encara que el parc ha sigut objecte de diversitat d'estudis, ni s'han definit els seus sòls ni tampoc s'ha realitzat un estudi exhaustiu de la relació de les aigües freàtiques i superficials respecte a la salinitat. És per açò que naix el present treball de recerca que pretén caracteritzar i avaluar la qualitat de les aigües i els sòls del Parc des del punt de vista espacial i temporal pel que fa a la salinitat.

Per a açò s'ha establert un pla de treball en quatre línies d'actuació que corresponen al control de les aigües superficials i freàtiques de 133 piezòmetres instal·lats, el control de 54 sèquies que aporten aigües a les parcel·les d'arròs, el control del nivell freàtic i de làmina lliure en els piezòmetres i, finalment, l'estudi dels sòls. Les diferents anàlisi realitzada són pH, Conductivitat Elèctrica (CE), Na^+ , K^+ , Cl^- , SO_4^{2-} , HCO_3^- , CO_3^{2-} , Ca^{+2} , Mg^{+2} , Total de Sòlids Dissolts (TDS), Relació d'Adsorció de Sodi (RAS) per a aigües; i textura, matèria orgànica, carbonats, color, Conductivitat Elèctrica de l'extracte de saturació CE_e , pH de l'extracte, a més del valor n, la humitat de saturació i els elements gruixuts, ferro, i cations i anions principals en l'extracte de saturació dels sòls.

L'estudi de l'evolució durant 32 mesos de la qualitat de les aigües en els 133 piezòmetres i les 54 sèquies han permès establir que la zona nord del llac pateix salinització per la influència de la capa freàtica elevada que està íntimament relacionada amb la distància al llac i la cota a més d'amb el cicle del cultiu de l'arròs. La salinitat en les mostres de sèquies i les de làmina lliure presenten valors de CE acceptables per a l'ús en l'arròs, havent-se detectat una salinització d'aquestes per l'efecte de la capa freàtica fluctuant i la salinitat dels sòls. La classificació taxonòmica dels sòls s'agrupen en tres subordres: Aqüents, Fluvents i Salids. Amb tots els resultats exposats s'ha caracteritzat dos recursos importantíssims en l'aiguamoll el coneixement del qual era parcial o nul, donç no existien dades de cotes piezomètriques, ni de qualitat d'aigua a gran escala, ni de variables edàfiques a tant detall i amb una densitat de mostreig tan alta.